

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/487/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214749
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712214749.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 15C/250/2012-65 zo dňa 13. augusta 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 15C/250/2012-65 zo dňa 13. 08. 2013
u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

z r u š

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že nevyhnutným predpokladom, aby žalobca mohol byť v konaní pred súdom úspešný je potrebné, aby jeho nárok bol predbežne prerokovaný podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a predbežné prerokovanie nároku predstavuje aj podmienku konania o nároku na náhradu škody podľa predmetného zákona v konaní pred súdom. Súd sa pokúsil tento nedostatok podmienky odstrániť výzvami adresovanými žalobcovi. Na základe výziev doložil žalobca do konania len nejaký zoznam návrhov, ktoré mali byť podané na predbežné prerokovanie nároku žalovanému, aj keď tento bol opatrený odtlačkom podacej pečiatky žalovaného. Z uvedeného podľa názoru prvostupňového súdu však nie je možné vyvodiť záver, že každá jednotlivá vec uvedená v zozname bola skutočne žalovanému na predbežné prerokovanie nároku predložená. Podateľňa totiž opatrí odtlačkom pečiatky každé podanie, ktoré bolo na príslušnom orgáne urobené, teda napr. aj nejaký zoznam. Zároveň súd poukázal aj na tú skutočnosť, že pokiaľ žalobca uviedol, že je pripravený poskytnúť žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v konkrétnej veci v elektronickej forme, doposiaľ tak neurobil. Ide o sporové konanie, kde dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, a to platí aj vo vzťahu k splneniu osobitnej podmienky konania spočívajúcej v predbežnom prerokovaní nároku s Ministerstvom spravodlivosti SR. Vyplýva to aj z vyjadrenia žalovaného, ktorý vo svojom podaní uviedol, že dôkazné bremeno preukázania predbežného prerokovania nároku je na strane žalobcu, nemôže zaťažovať žalovaného, ktorý nemôže teda jednoznačne potvrdiť, že jednotlivé uplatnené nároky boli aj predmetom doručených žiadostí o predbežné prerokovanie.

Vzhľadom na to nebolo podľa okresného súdu možné odstrániť nedostatok podmienky konania spočívajúci v tom, že žalobca súdu nepreukázal predbežné prerokovanie jeho nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. odstrániť. Z toho dôvodu postupoval podľa § 104 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a konanie zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p., nakoľko žalobca zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, a preto by mal nahradiť žalovanému trovy konania. Žalovaný si trovy konania neuplatnil, preto mu ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu, v ktorom sa domáhal, aby odvolací súd zrušil rozsudok (správne malo byť uvedené uznesenie - poznámka odvolacieho súdu) Okresného súdu Martin zo dňa 13. 08. 2013 sp. zn. 15C/250/2012 a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Tvrdil, že na Ministerstve spravodlivosti SR podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku o náhradu škody. Uvedenú skutočnosť súdu preukázal tým, že mu predložil zoznam jednotlivých žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR potvrdilo. Navyše žalobca (správne malo byť uvedené žalovaný - poznámka odvolacieho súdu), za ktorého koná práve Ministerstvo spravodlivosti SR skutočnosť, že by žalobca v tejto konkrétnej veci nepodal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody práve v rovnakom rozsahu ako je obsahom žaloby nikdy nenamietal, a táto otázka nie je v konaní spornou. Žalobca viackrát súdu označil dôkaz, ktorý žiada v tomto konaní vykonať, a to oboznámenie sa s príslušným spisom Ministerstva spravodlivosti SR k jemu podanej žiadosti o predbežné prerokovanie. Dôkaz však vôbec nevykonal a návrh žalobcu celkom ignoroval bez kvalifikovaného odôvodnenia.

Prvostupňový súd tak bez skutočného zistenia dospel k záveru, že žiadosť o predbežné prerokovanie v konkrétnej veci nebola podaná, a to napriek tomu, že jednak predložil súdu dôkaz preukazujúci danú skutočnosť a jednak označil ďalší dôkaz, ktorý danú skutočnosť potvrdzuje. Okrem toho poukázal na to, že k danému záveru prvostupňový súd nedospel s určitosťou, ale len na základe pochybnosti o tejto skutočnosti, ktorú si zároveň sám založil. Uvedenú skutočnosť tak nemal preukázanú, zistenú, ale len o nej pochyboval.

Odvolateľ bol toho názoru, že nárok na náhradu škody je potrebné považovať za predbežne prerokovaný, čo sa preukazuje podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. K naplneniu pojmu predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dôjde preto už samotným podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V danom prípade bola žiadosť jednoznačne podaná, čo potvrdzuje aj žalovaný v obsahu svojich vyjadrení.

Zároveň žalobca zdôraznil, že v tejto veci rozhodoval vylúčený sudca. Uskutočnil totiž podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak aj preto (okrem dôvodov označených v žalobe), že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Je tiež v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd.

V ďalšej časti odvolania žalobca uvádzal skutočnosti, ktoré sa však netýkali tohto rozhodnutia, ale iného konečného (meritórneho) rozhodnutia súdu.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci sa žalobca proti žalovanému domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Martin, pretože tento nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 5021592 dlžníkom S. N. ako povinným v exekučnej veci sp. zn. EX 10716/2008.

Okresný súd uznesením zo dňa 16. 01. 2013 č. k. 15C/250/2012-24 podanie žalobcu zo dňa 21. 09. 2012, ktoré mu bolo doručené dňa 27. 09. 2012, odmietol.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd uznesením zo dňa 28. 03. 2013 č. k. 6Co/129/2013 zrušil uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Bol zhodne s odvolateľom - žalobcom toho názoru, že pokiaľ žalobca v podanej žalobe ako dôkaz toho, že požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, označil spis Ministerstva spravodlivosti SR, nemohol

prvostupňový súd jeho podanie odmietnuť argumentujúc tým, že na výzvu súdu nepredložil označený dôkaz, o to viac, že žalovaný doposiaľ takúto skutočnosť, t. j. neprerokovanie nároku žalobcu o náhradu škody nenamietal. Za daného stavu bude vecou ďalšieho konania, aby okresný súd dôkaz označený žalobcom vykonal.

Okresný súd následne listom zo dňa 15. 05. 2013 vyzval žalovaného na oznámenie, či a kedy bola žalobcom podaná písomná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku v zmysle ust. § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. v tejto konkrétnej veci, s totožnou výškou škody a ohľadne totožného dlžníka, pod akou spisovou značkou sa konanie u neho vedie, či už bol nárok žalobcu predbežne prerokovaný, prípadne či sa o ňom rozhoduje. Zároveň súd žiadal o zaslanie kópie žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie, keďže nebola súčasťou žaloby žalobcu zo dňa 21. 09. 2012.

Žalovaný v liste zo dňa 17. 05. 2013 potvrdil, že mu bolo v rozmedzí od 23. 04. 2012 do 25. 09. 2012 doručených viac ako 43.000 žiadostí žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Uviedol tiež, že nevedol osobitný spis pre každú podanú žiadosť, ale nakoľko tieto žiadosti boli doručené so sprievodnými listami zo dňa 23. 04. 2012, 27. 04. 2012, 30. 04. 2012, 25. 05. 2012, 30. 05. 2012, 25. 09. 2012 (k dátumu 25. 09. 2012 mu boli doručené dva sprievodné listy so žiadosťami) riešil osobitne jednotným postupom objem žiadostí doručených spoločne k tomu istému dňu. Na základe tohto kritéria bolo vytvorených 8 spisov, predmetom ktorých boli žiadosti uvedené v ôsmich sprievodných listoch, ktoré boli MS SR doručené k vyššie uvedeným dňom. Vzhľadom na uvedené nie je možné predložiť súdu kópiu konkrétnej žiadosti o predbežné prerokovanie. Dodal, že žalobca neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť potrebnú pre prerokovanie jeho nároku lebo napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti, bola mu zo strany žalobcu doručená všeobecná odpoveď. V tejto nepreukázal ním požadované skutočnosti a nedoplnil žiadané informácie. Uvedeným konaním žalobcu bol proces predbežného prerokovania fakticky zmarený a žalovaný nepovažoval preto nárok žalobcu za predbežné prerokovaný.

Z obsahu spisu okresného súdu tiež vyplýva, že podaním označeným ako „Sprievodný list k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody“ žalobca podáva žiadosti o predbežné prerokovanie nároku náhradu škody zo dňa 21. 09. 2012, pričom škoda poškodenému vznikla postupom príslušného okresného súdu v exekučných veciach uvedených v prílohách tohto sprievodného listu. Každá jednotlivá žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pozostáva zo šiestich strán a jej prílohou je plnomocenstvo.

Otázka predbežného prerokovanie nároku na náhradu škody je upravená v už spomínanom zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Podľa § 16 ods. 1 a 2 citovaného zákona zo žiadosti musí byť zrejme, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Príslušný orgán neprihliada na žiadosť, ak žiadosť nemá náležitosti podľa odseku 1 a poškodený na výzvu príslušného orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky žiadosti; tým nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa za splnenia podmienok podľa tohto zákona uspokojenia nároku alebo jeho časti na súde.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že prejednanie nároku na náhradu škody je potrebné vopred preukázať zo strany poškodeného, v danom prípade žalobcu, a to na základe podanej písomnej žiadosti adresovanej príslušnému orgánu. Oboznámia sa s obsahom celého spisového materiálu považoval odvolací súd za preukázané, že žalobca dňa 25. 09. 2012 písomne požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom sporným bolo to, či konkrétny nárok uplatnený na súde v prejednávanej veci, bol predtým uplatnený na Ministerstve spravodlivosti SR v rámci predbežného prejednanie nároku postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Z výňatku zo zoznamu žalobcom podaných žiadostí odvolací súd totiž nezistil, že sa v ňom nachádza žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnená v súvislosti so zmluvou o úvere

č. 5021592 dlžníkom S.B. ako povinným v exekučnej veci sp. zn. EX 10716/2008. Keďže však doručenie žiadosti potvrdil aj žalovaný, a to v podaní zo dňa 17. 05. 2013, čo vyplýva aj z podacej pečiatky žalovaného na sprievodnom liste, bol odvolací súd toho názoru, že žiadosť žalobcu na Ministerstve spravodlivosti SR bola podaná. Existencia veľkého počtu žiadostí podaných žalobcom u žalovaného, aj s ohľadom na ich evidenciu na strane účastníkov konania a spôsob ich podania v elektronickej forme, vytvára pri ich skúmaní v jednotlivých súdnych konaniach pochybnosti o tom, či žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na Ministerstve spravodlivosti SR, práve vo vzťahu k jeho nároku uplatnenému žalobou. Pokiaľ okresný súd poukazoval na nepreukázanie podania žiadosti s konkrétnym obsahom zo strany žalobcu, odvolací súd na túto skutočnosť neprihliadol v prvom rade aj preto, že ani samotný žalovaný túto nevedel preukázať. Okrem toho žalovaný tvrdil, že žalobca mu neposkytol súčinnosť lebo žiadosť nemala požadované náležitosti. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že aj v prípade neodstránenia nedostatkov žiadosti, by v zmysle novelizovaného ustanovenia § 16 ods. 2 vety za bodkočiarkou zákona č. 514/2003 (v znení účinnom od 01. 01. 2013) Z. z. nebolo dotknuté právo poškodeného domáhať sa za splnenia podmienok podľa tohto zákona uspokojenia nároku alebo jeho časti na súde. Uvedenú skutočnosť okresný súd pri svojom rozhodovaní zrejme prehliadol. Pre vecné prejednanie nároku na súde je v zmysle uvedeného postačujúce preukázať podanie žiadosti, jej obsah nie je rozhodujúci.

K ďalšiemu odvolaciemu dôvodu žalobcu, že rozhodol vylúčený sudca poukazuje na to, že tento dôvod je rovnaký ako v jeho prvom odvolaní proti uzneseniu okresného súdu a k tomuto odvolací súd zaujal právny záver (viď uznesenie zo dňa 28. 03. 2013 č.k. 6Co/129/2013). Z toho dôvodu sa k nemu opätovne nevyjadruje.

Za daného stavu odvolací súd uznesenie okresného súdu o zastavení konania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude konať o nároku žalobcu uplatnenom žalobou. Zároveň odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie v závislom výroku o trovách konania (§ 212 ods. 2 písm. b) O. s. p.).

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.